

INTERVIEW Rotterdamse burgemeester Aboutaleb spreekt bij Hannie Schaft Herdenking

'Je mag alles zeggen, maar je hóeft het niet te doen'

Ahmed Aboutaleb is de spreker tijdens de Nationale Hannie Schaft Herdenking. De Rotterdamse burgemeesters walgt ervan hoe makkelijk tegenwoordig parallellen met de Tweede Wereldoorlog getrokken worden. „Het mag niet dat mensen deze oorlog gebruiken voor eigen gewin.”

Haarlem ■ Ahmed Aboutaleb leerde pas als bijna twintiger over de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog. In de Houtzagerij aan de Hobbemastraat in Den Haag bezocht hij politieke bijeenkomsten van de Jonge Socialisten, de PSP en de vrouwenbeweging waar de oorlog ook werd herdacht. Als vijftienjarige jongen was Aboutaleb met het gezin uit Marokko naar zijn vader in Nederland gekomen. Den Haag was zijn aankomststad.

Als burgemeester is hij goed vertrouwd met de herdenkingen in Rotterdam dat door Duitse bommen zwaar werd geraakt. Maar de burgemeester vindt het uitstapje naar Haarlem 'bijzonder' vanwege de betekenis van Hannie Schaft die in verzet kwam tegen een dictatuur. Op de Eerebegraafplaats in Bloemendaal, waar het graf van Hannie Schaft ligt, is hij nog nooit geweest maar hij vindt het wel een 'verantwoord uitje' met zijn dochter.

Filosofische route

Voor de lezing kiest Aboutaleb een filosofische route: hoe zou de jonge verzetsstrijdster nu hebben opgetreden ten aanzien van de klimaatproblematiek of de migratie, die nu een groot probleem vormt op de grens tussen Polen en Wit-Rusland: „Zou zij ook een groene lamp voor haar raam hebben gezet, als teken dat zo'n huis een veilige haven is voor een migrant?”

Enkele politici en sommige demonstranten grijpen de coronamaatregelen aan om een parallel te trekken tussen de joden in de Tweede Wereldoorlog en de niet-gevaccineerden die zeggen bang te zijn voor uitsluiting.

Aboutaleb zegt keihard 'nee' tegen deze vergelijking. „De Tweede Wereldoorlog heeft de oorsprong aan de tekentafel door een kwade genius om een bevolkings-



Burgemeester Ahmed Aboutaleb heeft zelf twee keer gedemonstreerd.

groep helemaal uit te roeien. Het was een designoorlog om de wereld te zuiveren van het joodse ras die in deze vorm maar één keer in de wereldgeschiedenis voorkomt.”

Geen argumenten

De Tweede Wereldoorlog begon in de jaren dertig en is volgens hem in kwade zin 'uniek'. „Het mag niet dat mensen deze oorlog gebruiken voor eigen gewin. Als je de argumenten uit de Tweede Wereldoorlog moet halen, dan heb je geen argumenten.” Dat geldt ook voor de Tweede Kamer waar het woord 'tribunalen' viel in een coronadebat. „Je mag in de Tweede Kamer alles zeggen, maar je hoeft het niet te doen.”

De vrijheidsbeperkingen tegen corona zijn binnen de lijnen van de democratie. „De regering kondigt die af, gesteund door de Tweede Kamer. Zonder steun van de Kamer kan de regering niets: het zijn gesanctioneerde maatregelen. Die inperking van de vrijheden hier is ook volstrekt niet te vergelijken met het inperken van vrijheden in een dictatuur.”

Aboutaleb heeft in zijn leven zelf twee keer gedemonstreerd. In Amsterdam in 1983 toen de 15-jarige Antilliaan Kerwin Duinmeijer werd doodgestoken, wat de eerste racistische moord in Nederland was. De tweede keer was tegen

„
Als je hoofd vol zit met hooi, dan loop je het risico door ezels te worden opgegeten

het dubbelbesluit van de vroegere minister-president Ruud Lubbers over het toelaten van kernwapens.

Ruud Lubbers

Aboutaleb heeft daar later als burgemeester, in zijn werkkamer op het stadhuis, samen met de Rotterdammer Lubbers nog smakelijk om moeten lachen. En hij heeft ook wat opgestoken. „Lubbers zei tegen mij: er is geen vrijheid zonder verantwoordelijkheid.”

Betekent dit het aanspreken van mensen op hun verantwoordelijkheid om de prikken tegen corona te halen? Ja, zegt Aboutaleb. „Zeker als je je kind bijvoorbeeld naar

het zwembad brengt. Maar het aanspreken op die verantwoordelijkheid betekent nog niet dat mensen verplicht worden zich te laten vaccineren.”

Aboutaleb staat er dubbel in of het nu extra ingewikkeld is burgemeester te zijn. „Er komt veel op me af. Corona is voor mensen een aanleiding om rotzooi te trappen.” Bij rellen zoals afgelopen weekeinde in Rotterdam baalt hij enorm en moet dan voor de televisiecamera's verschijnen om dingen uit te leggen.

Als burgers een normale demonstratie willen houden, is het zijn taak om dat te faciliteren. „Maar als mensen een brandweerman aanvallen die de brand probeert te blussen. Wat voor mens ben je dan eigenlijk?”

Tegelijk is het voor hem een uitdagende tijd om de zaken in Rotterdam te managen. „De regering bepaalt het beleid, maar er wordt veel waarde gehecht aan de woorden van de burgemeesters.”

Zijn vader had een Arabisch spreekwoord dat hem voor de Hannie Schaftlezing te binnen schoot - en bij de mensen die rotzooi schoppen vanwege de coronamaatregelen. „Als je hoofd vol zit met hooi, dan loop je het risico door ezels te worden opgegeten.”

Arthur de Mijtenaere

FOTO ANP/ROBIN UTRECHT



Lezing

Hannie Schaft is de beroemdste verzetsheldin van Nederland. De herdenking in de Groenmarkt in Haarlem begint zondag om 14.00 uur. Toegang alleen met een coronatoegangsbewijs. De kranslegging op de Eerebegraafplaats in Bloemendaal is om 11.00 uur. De lezing van Aboutaleb wordt gestreamd, omdat hij het in zijn voorbeeldfunctie in deze coronatijd niet verantwoord vindt om naar Haarlem te reizen. De herdenking is vanaf 14.00 ook via een livestream te volgen via hannieschaft.nl en NH Nieuws.



Hannie Schaft, het Meisje met het Rode Haar.